

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

12. siječnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka – Uredba (EU) 2016/679 – Članci 77. do 79. – Pravna sredstva – Istodobno korištenje – Međuodnos – Postupovna autonomija – Djelotvorna pravila o zaštiti uspostavljena tom uredbom – Postojana i homogena primjena tih pravila diljem Europske unije – Članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima”

U predmetu C-132/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Fővárosi Törvényszék (Okružni sud u Budimpešti, Mađarska), odlukom od 2. ožujka 2021., koju je Sud zaprimio 3. ožujka 2021., u postupku

BE

protiv

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság,

uz sudjelovanje:

Budapesti Elektromos Művek Zrt.,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Arabadžiev, predsjednik vijeća, L. Bay Larsen, potpredsjednik, u svojstvu suca prvog vijeća, P. G. Xuereb, A. Kumin i I. Ziemele (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: J. Richard de la Tour,

tajnik: I. Illéssy, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 11. svibnja 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za osobu BE, I. Kulcsár, *ügyvéd*,

* Jezik postupka: mađarski

- za Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, G. Barabás, jogtanácsos, G. J. Dudás i Á. Hargita, *ügyvédek*,
  - za mađarsku vladu, Zs. Biró-Tóth i M. Z. Fehér, u svojstvu agenata,
  - za češku vladu, O. Serdula, M. Smolek i J. Vlácil, u svojstvu agenata,
  - za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju E. De Bonisa i M. F. Severi, *avvocati dello Stato*,
  - za poljsku vladu, B. Majczyna i J. Sawicka, u svojstvu agenata,
  - za Europsku komisiju, H. Kranenborg, Zs. Teleki i P. J. O. Van Nuffel, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 8. rujna 2022.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 77. stavka 1., članka 78. stavka 1. i članka 79. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. te ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe BE i Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósága (Nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja, Mađarska; u daljnjem tekstu: nadzorno tijelo) u vezi s odbijanjem zahtjeva osobe BE da joj se dostave dijelovi zvučnog zapisa s glavne skupštine dioničara na kojoj je sudjelovala.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U skladu s uvodnim izjavama 10., 11., 141. i 143. Uredbe br. 2016/679:
    - „(10) Kako bi se osigurala postojana i visoka razina zaštite pojedinaca te uklonile prepreke protoku osobnih podataka unutar [Europske] [u]nije, razina zaštite prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom takvih podataka trebala bi biti jednaka u svim državama članicama. U čitavoj Uniji trebalo bi osigurati postojanu i homogenu primjenu pravila za zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka. [...]
    - (11) Djelotvorna zaštita osobnih podataka širom Unije zahtijeva jačanje i detaljno određivanje prava ispitanika i obveza onih koji obrađuju i određuju obradu osobnih podataka [...]
- [...]

(141) Svaki bi ispitanik trebao imati pravo podnijeti pritužbu jednom nadzornom tijelu, posebno u državi članici u kojoj ima uobičajeno boravište i imati pravo na učinkoviti sudski pravni lijek u skladu s člankom 47. [Povelje Europske unije o temeljnim pravima;] ako ispitanik smatra da su prekršena njegova prava iz ove Uredbe ili ako nadzorno tijelo ne postupi po pritužbi, djelomično ili u potpunosti odbaci ili odbije pritužbu ili ne djeluje kada je takvo djelovanje nužno radi zaštite prava ispitanika. [...]

[...]

(143) [...] [S]vaka fizička ili pravna osoba trebala bi imati učinkovit sudski pravni lijek pred nadležnim nacionalnim sudom protiv odluke nadzornog tijela koja proizvodi pravne učinke prema toj osobi [...] Postupci protiv nadzornog tijela trebali bi se pokrenuti pred sudovima države članice u kojoj je nadzorno tijelo osnovano te bi se trebali voditi u skladu s postupovnim pravom te države članice. Ti bi sudovi trebali imati punu nadležnost koja bi trebala obuhvaćati nadležnost za ispitivanje svih činjeničnih i pravnih pitanja bitnih za konkretni spor.”

4 Člancima 60. do 63. te uredbe uspostavljaju se mehanizmi suradnje, uzajamne pomoći i konzistentnosti među nadzornim tijelima država članica.

5 Članak 77. stavak 1. navedene uredbe određuje:

„Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili sudski pravni lijek, svaki ispitanik ima pravo podnijeti pritužbu nadzornom tijelu, osobito u državi članici u kojoj ima uobičajeno boravište, u kojoj je njegovo radno mjesto ili mjesto navodnog kršenja, ako ispitanik smatra da obrada osobnih podataka koja se odnosi na njega krši ovu Uredbu.”

6 U članku 78. stavku 1. iste uredbe navodi se:

„Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudski pravni lijek, svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na učinkoviti sudski pravni lijek protiv pravno obvezujuće odluke nekog nadzornog tijela koja se na nju odnosi.”

7 Članak 79. stavak 1. Uredbe br. 2016/679 predviđa:

„Ne dovodeći u pitanje nijedan dostupan upravni ili izvansudski pravni lijek, uključujući pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu na temelju članka 77., ispitanik ima pravo na učinkoviti sudski pravni lijek ako smatra da su mu zbog obrade njegovih osobnih podataka protivno ovoj Uredbi prekršena njegova prava iz ove Uredbe.”

8 Članak 81. te uredbe, naslovljen „Suzpenzija postupka”, glasi kako slijedi:

„1. Ako nadležni sud države članice posjeduje informacije da je postupak u vezi s istim predmetom u smislu procesuiranja od istog voditelja obrade ili izvršitelja obrade u tijeku na sudu druge države članice, mora kontaktirati taj sud u drugoj državi članici kako bi potvrdio postojanje tog postupka.

2. Ako je postupak u vezi s istim predmetom u smislu procesuiranja od istog voditelja obrade ili izvršitelja obrade u tijeku na sudu u drugoj državi članici, svi nadležni sudovi osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak mogu suspendirati svoj postupak.

3. Ako se vodi prvostupanjski postupak, svi sudovi osim suda pred kojim je prvo pokrenut postupak mogu također na zahtjev jedne od stranaka odbiti nadležnost, ako je sud pred kojim je prvo pokrenut postupak nadležan za odlučivanje u predmetnom postupku i ako njegovo pravo dopušta spajanje predmeta.”

Mađarsko pravo

- 9 Članak 22. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényja (Zakon br. CXII iz 2011. o samoodređenju u području informacija i slobodi pristupa informacijama), u verziji primjenjivoj na glavni postupak, propisuje:

„Ispitanik u izvršavanju svojih prava, u skladu s odredbama poglavlja VI., može:

- (a) zatražiti da [nadzorno tijelo] pokrene istragu u pogledu zakonitosti mjere koju je poduzeo voditelj obrade ako je potonji ograničio ostvarivanje prava ispitanika utvrđenih u članku 14. ili odbio zahtjev ispitanika na temelju kojeg je on želio ostvariti svoja prava i
- (b) zahtijevati da [nadzorno tijelo] provede upravni postupak koji se odnosi na zaštitu podataka ako ispitanik smatra da je tijekom obrade njegovih osobnih podataka voditelj obrade ili, ovisno o slučaju, izvršitelj obrade koji postupa kao njegov ovlaštenik ili u skladu s njegovim nalogima povrijedio odredbe u području obrade osobnih podataka utvrđene propisima ili obvezujućim pravnim aktom Europske unije.”

- 10 Članak 23. Zakona br. CXII iz 2011, u verziji primjenjivoj na glavni postupak, glasi:

„1. Ispitanik može protiv voditelja obrade ili izvršitelja obrade podnijeti sudski pravni lijek u pogledu postupaka obrade koji su obuhvaćeni područjem djelatnosti potonjeg izvršitelja obrade ako smatra da je tijekom obrade njegovih osobnih podataka voditelj obrade ili, ovisno o slučaju, izvršitelj obrade koji postupa kao njegov ovlaštenik ili u skladu s njegovim nalogima povrijedio odredbe u području obrade osobnih podataka utvrđene propisima ili obvezujućim pravnim aktom Europske unije.

[...]

4. U sudskom postupku mogu sudjelovati i osobe koje nemaju procesnu legitimaciju. [Nadzorno tijelo] može intervenirati u postupak u potporu zahtjevima ispitanika.

5. Ako sud prihvati tužbu, on utvrđuje postojanje povrede i voditelju obrade ili izvršitelju obrade nalaže da:

- (a) prestane s nezakonitim postupkom obrade podataka,
- (b) ponovno uspostavi zakonitost obrade podataka i/ili
- (c) se pridržava određenog ponašanja kako bi osigurao ostvarivanje pravâ ispitanika,

i, po potrebi, istodobno odlučuje o zahtjevima za naknadu imovinske i neimovinske štete.”

Činjenice u glavnom postupku i prethodna pitanja

- 11 Osoba BE je 26. travnja 2019. prisustvovala glavnoj skupštini dioničkog društva čiji je dioničar te je tom prilikom članovima upravnog odbora tog društva i drugim sudionicima te glavne skupštine postavila pitanja. Nakon toga osoba BE je od navedenog društva, kao voditelja obrade osobnih podataka, zatražila da joj dostavi zvučni zapis s navedene glavne skupštine.
- 12 Predmetno društvo ustupilo je osobi BE samo dijelove zapisa na kojima su snimljeni njezini govori, ali ne i govori drugih sudionika glavne skupštine o kojoj je riječ.
- 13 Osoba BE je stoga od nadzornog tijela zatražila, s jedne strane, da utvrdi da je to društvo, time što joj nije dostavilo navedenu snimku koja uključuje odgovore na njezina pitanja, postupilo nezakonito i protivno Uredbi 2016/679 i, s druge strane, da naloži navedenom društvu da joj dostavi predmetnu snimku. Nadzorno tijelo odbilo je taj zahtjev odlukom od 29. studenoga 2019.
- 14 Nakon tog odbijanja osoba BE podnijela je upravnu tužbu protiv te odluke nadzornog tijela sudu koji je uputio zahtjev, na temelju članka 78. stavka 1. OUZP-a, prije svega za izmjenu, a podredno i za poništenje navedene odluke.
- 15 Istodobno s pokretanjem postupka pred nadzornim tijelom, osoba BE je, ovaj put na temelju članka 79. stavka 1. te uredbe, podnijela drugu tužbu građanskom sudu, odnosno Fővárosi Ítéltábla (Okružni žalbeni sud u Budimpešti, Mađarska) protiv odluke voditelja obrade podataka.
- 16 Dok je prvi postupak još uvijek bio u tijeku pred sudom koji je uputio zahtjev, Fővárosi Ítéltábla (Okružni žalbeni sud u Budimpešti, Mađarska) je presudom koja je postala pravomoćna prihvatio drugu tužbu uz obrazloženje da je voditelj obrade povrijedio pravo osobe BE na pristup njezinim osobnim podacima.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev navodi da mora ispitati iste činjenice i istu tvrdnju o povredi Uredbe 2016/679 kao što su one o kojima je Fővárosi Ítéltábla (Okružni žalbeni sud u Budimpešti, Mađarska) već pravomoćna odlučio. Sud koji je uputio zahtjev pita na koji način mora izvesti zaključak o ocjeni građanskog suda o zakonitosti odluke koju je donio voditelj obrade osobnih podataka i o upravnom postupku koji je doveo do donošenja odluke nadzornog tijela navedene u točki 13. ove presude, koja je predmet postupka koji se pred njim vodi i, osobito, o tome je li jedno pravno sredstvo u prednosti u odnosu na drugo.
- 18 Naime, istodobno korištenje pravnih sredstava predviđenih člancima 77. do 79. Uredbe 2016/679 može dovesti do donošenja proturječnih odluka koje se odnose na iste činjenice.
- 19 Takva bi situacija mogla ugroziti pravnu sigurnost u pogledu privatnih osoba i nadzornih tijela.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev navodi da bi, s obzirom na neovisnost nadzornih tijela kao i na prednost njihovih ovlasti, definiranih Uredbom 2016/679, u sustavu zaštite osobnih podataka, zadaće i ovlasti tih tijela bile ugrožene ako bi ona u svojim ocjenama bila vezana odlukama građanskog suda pred kojim je prethodno pokrenut postupak o istim činjenicama, na temelju članka 79. stavka 1. te uredbe.
- 21 Budući da odredbe navedene uredbe ne predviđaju nikakvo pravilo prednosti između pravnih sredstava predviđenih u njezinim člancima 77. do 79., sud koji je uputio zahtjev smatra da je na Sudu da pojasni odnos koji postoji između tih pravnih sredstava.

- 22 U tim je okolnostima Fővárosi Törvényszék (Okružni sud u Budimpešti, Mađarska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 77. stavak 1. i članak 79. stavak 1. Uredbe [2016/679] tumačiti na način da je upravni pravni lijek predviđen člankom 77. instrument za ostvarivanje javnih prava, a da je sudski pravni lijek predviđen člankom 79. instrument za ostvarivanje privatnih prava? U slučaju potvrdnog odgovora, treba li na temelju toga zaključiti da je nadzorno tijelo koje odlučuje o upravnim pravnim lijekovima primarno nadležno za utvrđivanje postojanja povrede?
  2. U slučaju da ispitanik, koji smatra da je obradom osobnih podataka koji se odnose na njega povrijeđena Uredba [2016/679], istodobno ostvaruje svoje pravo na podnošenje pritužbe u skladu s člankom 77. stavkom 1. [te uredbe] i svoje pravo na podnošenje sudskog pravnog lijeka u skladu s člankom 79. stavkom 1. te uredbe, treba li smatrati da je u skladu s člankom 47. Povelje o temeljnim pravima tumačenje:
    - (a) da su nadzorno tijelo i sud obvezni neovisno ispitati postojanje povrede i stoga čak mogu doći do različitih zaključaka; ili
    - (b) prednost treba dati odluci nadzornog tijela jer se odnosi na ocjenu počinjenja povrede, uzimajući u obzir ovlasti predviđene člankom 51. stavkom 1. i ovlasti priznate člankom 58. stavkom 2. točkama (b) i (d) uredbe?
  3. Treba li neovisnost nadzornog tijela, zajamčenu člankom 51. stavkom 1. i člankom 52. stavkom 1. Uredbe [2016/679], tumačiti na način da navedeno tijelo prilikom vođenja i rješavanja postupka pritužbe predviđenog [njezinim] člankom 77. nije vezano izrekom pravomoćne presude nadležnog suda na temelju [njezina] članka 79. tako da čak može donijeti različitu odluku u pogledu iste navodne povrede?”

O prethodnim pitanjima

Dopuštenost

- 23 Europska komisija izražava sumnje u pogledu dopuštenosti prethodnih pitanja. Ističe da su, kao što to proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku, na dan njegova upućivanja i nadzorno tijelo i građanski sud donijeli svoje odluke, tako da su ta pitanja sama po sebi hipotetska. Sud koji je uputio zahtjev zapravo dvoji o međuodnosu između odluka dvaju nacionalnih sudova, odnosno upravnog i građanskog suda. Međutim, to pitanje nije postavljeno u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje.
- 24 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da pitanja o tumačenju prava Unije koja nacionalni sud uputi u pravnom i činjeničnom okviru koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati uživaju presumpciju relevantnosti. Sud može odbiti odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (presuda od 10. veljače 2022., Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürfeld (Rok zastare), C-219/20, EU:C:2022:89, t. 20. i navedena sudska praksa)

- 25 Osim toga, zahtjev za prethodnu odluku mora, u skladu s člankom 94. točkom (c) Poslovnika Suda, sadržavati prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju određenih odredbi prava Unije kao i pojašnjenje veze koja po mišljenju tog suda postoji između tih odredbi i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku.
- 26 U ovom je predmetu nesporno da je nadzorno tijelo, pred kojim je pokrenut postupak na temelju članka 77. stavka 1. Uredbe 2016/679, donijelo svoju odluku prije pokretanja postupka pred građanskim sudom koji je odlučio o tužbi koju je osoba BE podnijela na temelju članka 79. stavka 1. uredbe. Iz činjenica koje je izložio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da je povodom tog pravnog lijeka donesena presuda koja je postala pravomoćna. Usto, točno je da je sud koji je uputio zahtjev naveo samo te dvije odredbe u prethodnim pitanjima koja je uputio Sudu.
- 27 Međutim, činjenica da je sud koji je uputio zahtjev formulirao pitanje pozivajući se samo na određene odredbe prava Unije ne sprečava Sud da mu pruži sve elemente tumačenja koji mogu biti korisni za rješavanje predmeta koji se pred njim vodi, bez obzira na to je li se nacionalni sud u tekstu svojih pitanja na njih pozvao. U tom je smislu na Sudu da iz svih podataka koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev, a posebno iz obrazloženja odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, izvuče one dijelove prava Unije koje je potrebno tumačiti imajući u vidu predmet spora (presuda od 10. veljače 2022., *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürfeld (Rok zastare)*, C-219/20, EU:C:2022:89, t. 34. i navedena sudska praksa).
- 28 S jedne strane, sud koji je uputio zahtjev navodi da na temelju nacionalnog postupovnog prava nije vezan pravomoćnom presudom koju je donio građanski sud koji je odlučio o žalbi koju je osoba BE podnijela na temelju članka 79. stavka 1. Uredbe br. 2016/679. S druge strane, budući da osoba BE nije odustala od svoje žalbe pred sudom koji je uputio zahtjev, podnesene na temelju članka 78. stavka 1. te uredbe i kojom se zahtijeva izmjena odnosno poništenje odluke nadzornog tijela navedene u točki 13. ove presude, na potonjem je sudu da odluči o zakonitosti te odluke donesene prije nego što je donesena presuda građanskog suda.
- 29 Stoga sud koji je uputio zahtjev, kojemu je na temelju članka 78. stavka 1. Uredbe 2016/679 podnesena žalba protiv te odluke nadzornog tijela donesene na temelju članka 77. stavka 1. te uredbe, želi doznati je li na temelju odredbi te potonje pravomoćna presuda koju je donio sud na temelju članka 79. stavka 1. navedene uredbe obvezujuća za utvrđivanje postojanja ili nepostojanja povrede prava zajamčenih istom uredbom.
- 30 U tim okolnostima, kako bi se sudu koji je uputio zahtjev dao koristan odgovor, valja smatrati da svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, taj sud u biti pita treba li članak 77. stavak 1., članak 78. stavak 1. i članak 79. stavak 1. Uredbe 2016/679, u vezi s člankom 47. Povelje o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), tumačiti na način da se pravna sredstva predviđena, s jedne strane, tim člankom 77. stavkom 1. i tim člankom 78. stavkom 1. i, s druge strane, tim člankom 79. stavkom 1. mogu koristiti istodobno i neovisno jedno o drugom ili jedno od njih ima prednost.
- 31 Stoga su tako preoblikovana prethodna pitanja dopuštena.

Meritum

- 32 Uvodno valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst nego i njezin kontekst te ciljeve propisa kojeg je dio (presuda od 2. prosinca 2021., Vodafone Kabel Deutschland, C-484/20, EU:C:2021:975, t. 19. i navedena sudska praksa).
- 33 Što se tiče teksta odredbi Uredbe 2016/679 iz točke 30. ove presude, najprije valja podsjetiti na to da se u članku 77. stavku 1. te uredbe pojašnjava da „ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili sudski pravni lijek” svaki ispitanik ima pravo podnijeti pritužbu nadzornom tijelu. Nadalje, u skladu s člankom 78. stavkom 1. navedene uredbe, svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na učinkoviti sudski pravni lijek protiv pravno obvezujuće odluke nekog nadzornog tijela koja se na nju odnosi „ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudski pravni lijek”. Naposljetku, članak 79. stavak 1. iste uredbe jamči ispitaniku pravo na učinkoviti sudski pravni lijek „ne dovodeći u pitanje nijedan dostupan upravni ili izvansudski pravni lijek, uključujući pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu na temelju članka 77.”
- 34 Tako te odredbe Uredbe 2016/679 pružaju različita pravna sredstva osobama koje se pozivaju na povredu te uredbe, pri čemu se podrazumijeva da se svako od tih pravnih sredstava mora moći koristiti „ne dovodeći u pitanje” ostala.
- 35 Najprije, iz teksta tih odredbi proizlazi da Uredba 2016/679 ne predviđa prioritarnu ili isključivu nadležnost ni pravilo prvenstva ocjene koju provodi navedeno tijelo ili navedeni sud u pogledu postojanja povrede prava dodijeljenih tom uredbom. Pravni lijek predviđen člankom 78. stavkom 1. potonje, čiji je predmet ispitivanje zakonitosti odluke nadzornog tijela donesene na temelju članka 77. navedene uredbe, i onaj iz članka 79. stavka 1. iste mogu se stoga podnijeti istodobno i neovisno.
- 36 Nadalje, takvo utvrđenje potkrijepljeno je kontekstom predmetnih odredaba Uredbe 2016/679.
- 37 Naime, iako je zakonodavac Unije izričito uredio odnos između pravnih sredstava predviđenih Uredbom 2016/679 u slučaju istodobnog pokretanja postupka pred nadzornim tijelima ili sudovima više država članica u vezi s obradom osobnih podataka koju provodi isti voditelj obrade, valja utvrditi da to nije slučaj kada je riječ o pravnim sredstvima predviđenima u člancima 77. do 79. te uredbe.
- 38 S jedne strane, članci 60. do 63. Uredbe 2016/679 predviđaju mehanizme suradnje, uzajamne pomoći i koordinacije na temelju kojih se nadzorna tijela međusobno pomažu, informiraju se i provode zajedničke operacije kako bi se osigurala postojana i učinkovita primjena odredbi te uredbe u cijeloj Uniji.
- 39 S druge strane, članak 81. stavci 2. i 3. navedene uredbe predviđaju pravila koja se odnose na slučajeve pokretanja postupka pred više sudova različitih država članica.
- 40 Suprotno tomu, takva pravila nisu predviđena Uredbom 2016/679 kada su pritužba nadzornom tijelu i sudski pravni lijek podneseni o istoj obradi osobnih podataka u istoj državi članici.

- 41 Osim toga, iz članka 78. stavka 1. Uredbe 2016/679, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 143., proizlazi da bi sudovi koji odlučuju o pravnom lijeku protiv odluke nadzornog tijela trebali imati punu nadležnost koja bi trebala obuhvaćati nadležnost za ispitivanje svih činjeničnih i pravnih pitanja bitnih za konkretni spor.
- 42 Naposljetku, što se tiče ciljeva koji se nastoje postići navedenom uredbom, iz uvodne izjave 10. potonje osobito proizlazi da je njezin cilj osigurati visoku razinu zaštite pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u Uniji. U uvodnoj izjavi 11. iste uredbe navodi se, osim toga, da djelotvorna zaštita tih podataka zahtijeva jačanje prava ispitanika. Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 55. svojeg mišljenja, izbor zakonodavca Unije da ispitanicima prepusti mogućnost istodobnog i neovisnog korištenja pravnih sredstava, s jedne strane, člankom 77. stavkom 1. i člankom 78. stavkom 1. Uredbe 2016/679 i, s druge strane, člankom 79. stavkom 1. te uredbe, dio je cilja navedene uredbe.
- 43 Naime, Uredba 2016/679 nadležnim tijelima država članica posebno nalaže da osiguraju visoku razinu zaštite prava zajamčenih člankom 16. UFEU-a i člankom 8. Povelje (vidjeti u tom smislu presudu od 15. lipnja 2021., Facebook Ireland i dr., C-645/19, EU:C:2021:483, t. 45.).
- 44 Stavljanje na raspolaganje više pravnih sredstava također jača cilj naveden u uvodnoj izjavi 141. Uredbe 2016/679 da se svakom ispitaniku koji smatra da su mu prava koja proizlaze iz te uredbe prekršena omogući pravo na učinkovit pravni lijek u skladu s člankom 47. Povelje.
- 45 U nedostatku propisa Unije u tom pogledu, na svakoj je državi članici da, u skladu s načelom postupovne autonomije država članica, uredi pravila upravnih i sudskih postupaka koja trebaju osigurati zaštitu prava koja osobe uživaju na temelju prava Unije.
- 46 Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da na temelju nacionalnih postupovnih odredbi utvrdi na koji način treba primijeniti ta pravna sredstva predviđena Uredbom br. 2016/679 u slučaju poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku-
- 47 S obzirom na navedeno, pravila provedbe tih istodobnih i neovisnih pravnih sredstava ne smiju dovesti u pitanje koristan učinak i djelotvornu zaštitu prava zajamčenih tom uredbom.
- 48 Naime, ta pravila ne smiju biti nepovoljnija od onih koja se odnose sličnih sredstava predviđenih za zaštitu prava koja proizlaze iz unutaršnjeg pravnog poretka (načelo ekvivalentnosti) niti biti uređena na takav način da u praksi učine gotovo nemogućim ili pretjerano teškim izvršavanje prava predviđenog pravnim poretkom Unije (načelo djelotvornosti) (vidjeti, u tom smislu, presudu od 14. srpnja 2022., EPIC Financial Consulting, C-274/21 i C-275/21, EU:C:2022:565, t. 73. i navedenu sudsku praksu).
- 49 Međutim, na sudovima država članica je da u skladu s načelom lojalne suradnje, koje je predviđeno člankom 4. stavkom 3. UEU-a, osiguraju sudsku zaštitu prava koja pojedinci imaju na temelju prava Unije, pri čemu članak 19. stavak 1. UEU-a usto državama članicama nalaže da osiguraju pravne lijekove dostatne za osiguranje djelotvorne sudske zaštite u područjima obuhvaćenima pravom Unije (presuda od 27. rujna 2017., Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 57.).

- 50 Osobito, države članice pri utvrđivanju postupovnih pravila za pravna sredstva čiji je cilj osigurati zaštitu prava dodijeljenih Uredbom 2016/679 moraju osigurati poštovanje prava na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje sadržanog u članku 47. Povelje, koje predstavlja potvrdu načela djelotvorne sudske zaštite (vidjeti po analogiji presudu od 27. rujna 2017., Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 59.).
- 51 Stoga se države članice moraju uvjeriti utječu li konkretna pravila za ostvarivanje pravnih lijekova predviđenih u članku 77. stavku 1., članku 78. stavku 1. i članku 79. stavku 1. Uredbe 2016/679 nerazmjerno na pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom iz članka 47. Povelje (vidjeti u tom smislu presudu od 27. rujna 2017., Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 76.).
- 52 U ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je sustav pravnih sredstava predviđen mađarskim pravom osmišljen tako da su pravni lijekovi predviđeni člankom 78. stavkom 1. i člankom 79. stavkom 1. Uredbe 2016/679 neovisni. Naime, sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da na temelju tog prava nije vezan odlukom koju je donio sud kojem je podnesena žalba na temelju tog članka 79. stavka 1., iako su činjenice o kojima odlučuju ti sudovi iste.
- 53 Stoga se ne može isključiti da su odluke tih dvaju sudova, od kojih je u jednoj utvrđena povreda odredbi Uredbe 2016/679, a u drugoj nepostojanje takve povrede, proturječne.
- 54 U tom bi slučaju, s jedne strane, postojanje dviju proturječnih odluka dovelo u pitanje cilj osiguravanja postojane i homogene primjene pravila za zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u cijeloj Uniji, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 10 te uredbe.
- 55 Naime, zaštita dodijeljena na temelju odluke donesene povodom pravnog lijeka podnesenog na temelju članka 79. stavka 1. navedene uredbe, kojom se utvrđuje povreda njezinih odredbi, nije u skladu s drugom sudskom odlukom koja proizlazi iz pravnog lijeka podnesenog na temelju članka 78. stavka 1. iste uredbe, koja je imala suprotan ishod.
- 56 S druge strane, to bi dovelo do slabljenja zaštite pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka koji se na njih odnose jer bi takva nedosljednost stvorila pravnu nesigurnost.
- 57 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 77. stavak 1., članak 78. stavak 1. i članak 79. stavak 1. Uredbe 2016/679, u vezi s člankom 47. Povelje treba tumačiti na način da se njima omogućava istodobno i neovisno korištenje pravnih sredstava predviđenih, s jedne strane, tim člankom 77. stavkom 1. i tim člankom 78. stavkom 1., kao i, s druge strane, tim člankom 79. stavkom 1. Na državama članicama je da, u skladu s načelom postupovne autonomije, predvide pravila međudnosa između tih pravnih sredstava kako bi se osigurala djelotvornost zaštite prava zajamčenih tom uredbom, postojana i homogena primjena odredbi potonje kao i pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, navedeno u članku 47. Povelje.

Troškovi

- 58 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 77. stavak 1., članak 78. stavak 1. i članak 79. stavak 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da se:

njima dopušta istodobno i neovisno korištenje pravnih sredstava predviđenih, s jedne strane, tim člankom 77. stavkom 1. i tim člankom 78. stavkom 1., kao i, s druge strane, tim člankom 79. stavkom 1. Na državama članicama je da, u skladu s načelom postupovne autonomije, predvide načine međuodnosa između tih pravnih sredstava kako bi se osigurala djelotvornost zaštite prava zajamčenih tom uredbom, postojana i homogena primjena odredbi potonje, kao i pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, navedeno u članku 47. Povelje o temeljnim pravima.

Potpisi